

Opinia Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego „Rola opodatkowania osób prawnych w kontekście ładu korporacyjnego”**(opinia z inicjatywy własnej)**

(2022/C 152/03)

Sprawozdawca: **Krister ANDERSSON**

Decyzja Zgromadzenia Plenarnego	25.3.2021
Podstawa prawna	Art. 32 ust. 2 regulaminu wewnętrznego Opinia z inicjatywy własnej Rezolucja
Sekcja odpowiedzialna	Sekcja ds. Unii Gospodarczej i Walutowej oraz Spójności Gospodarczej i Społecznej
Data przyjęcia przez sekcję	23.11.2021
Data przyjęcia na sesji plenarnej	8.12.2021
Sesja plenarna nr	565
Wynik głosowania (za/przeciw/wstrzymało się)	223/4/11

1. Wnioski i zalecenia

1.1. EKES uważa, że reakcja sektora prywatnego na plan odbudowy i Next Generation EU będzie miała kluczowe znaczenie dla realizacji i faktycznego urzeczywistnienia bardziej ekologicznej i cyfrowej gospodarki. Polityka publiczna musi więc zapewniać odpowiednie zachęty. Polityka gospodarcza, w szczególności polityka podatkowa i strategię mające wpływ na ład korporacyjny, musi przewidywać sprawny proces decyzyjny i efektywną alokację zasobów, promując osiągnięcie celów społecznych.

1.2. EKES stwierdza, że aby zbudować zrównoważoną, ekologiczną i cyfrową gospodarkę, należy wyeliminować zakłócenia w finansowaniu dłużnym i kapitałowym pod kątem opodatkowania.

1.3. Komitet wzywa państwa członkowskie, by w swoich systemach podatkowych zapewniły bardziej wyważony stosunek finansowania dłużnego i kapitałowego. Zachęciłoby to do dywersyfikacji źródeł finansowania i zwiększyło odporność gospodarki europejskiej.

1.4. EKES z zadowoleniem przyjmuje inicjatywy podjęte przez Komisję Europejską w celu przedstawienia do pierwszego kwartału 2022 r. środków mających na celu rozwiązanie problemu uprzywilejowania finansowania dłużnego w stosunku do kapitałowego w systemach opodatkowania osób prawnych.

1.5. EKES podkreśla, że dobrze funkcjonujący rynek kapitałowy ma zasadnicze znaczenie dla nowych przedsiębiorstw i inwestorów poszukujących bardziej ekologicznych i cyfrowych możliwości inwestycyjnych. Wzywa zatem do podjęcia dalszych kroków w celu dokończenia budowy unii rynków kapitałowych.

1.6. Inwestycje w nowe, ekologiczne technologie są postrzegane jako bardzo ryzykowne, dlatego często wykorzystuje się w nich finansowanie kapitałowe. Dywidendy pomagają zwiększyć płynność na rynku, nawet jeśli są postrzegane jako zbyt krótkoterminowe, i stanowią ważne źródło finansowania.

1.7. EKES uważa, że rynki kapitałowe i fundusze prywatne mogą odegrać kluczową rolę w zachęcaniu przedsiębiorstw do przejścia na zrównoważoną, bardziej ekologiczną i cyfrową gospodarkę. Wszelkie działania polityczne ustawodawców europejskich dotyczące opodatkowania, prawa spółek i ładu korporacyjnego powinny wzmacniać tę rolę.

1.8. EKES zauważa, że pod wpływem dyrektyw i rozporządzeń europejskich krajowe prawo spółek stało się integralną częścią systemu sądownictwa w każdym państwie członkowskim. Rozdziela ono prawa i odpowiedzialność na odpowiednich szczeblach w ramach struktury prawnej. Przepisy muszą być dostosowane do poszczególnych krajów w odniesieniu do składu zarządów, tak aby umożliwić właścicielom podejmowanie decyzji.

1.9. EKES zachęca Komisję Europejską do podjęcia konkretnych inicjatyw służących ustanowieniu podobnych podatków od emisji dwutlenku węgla w państwach członkowskich w celu zharmonizowania wysiłków na rzecz skutecznej redukcji poziomu emisji CO₂. Idealnym rezultatem byłoby stworzenie jednakowych warunków na całym jednolitym rynku UE w odniesieniu do podlegających opodatkowaniu emisji/redukcji, a także konkretnych metod i stawek opodatkowania mających na celu wywarcie takiego samego wpływu na poziom emisji CO₂ do atmosfery.

1.10. EKES przypomina, że państwa członkowskie powinny w szczególności przyjąć kompleksową i symetryczną politykę podatkową w dziedzinie środowiska w odniesieniu do wpływu CO₂ na globalne ocieplenie. Istnieje potrzeba wprowadzenia podatków o stawkach zarówno dodatnich, jak i ujemnych. Dochody z podatków od emisji CO₂ powinny być przeznaczone na finansowanie zachęt do stosowania technik redukcji emisji CO₂ na szczeblu lokalnym, regionalnym i krajowym.

1.11. EKES odnotowuje, że podczas gdy sprzedaż produktów leśnych jest opodatkowana jako dochód właściciela, należy uznać, że sadzenie drzew i wzrost lasów zmniejsza emisję CO₂ do atmosfery i dlatego, w symetrycznym podejściu podatkowym do globalnego ocieplenia, trzeba do tego zachęcać poprzez stosowanie ujemnego podatku od emisji CO₂. Byłby to ważny środek służący osiągnięciu celów klimatycznych.

1.12. EKES podkreśla, że potrzebne jest powszechne porozumienie co do pakietu podatkowego OECD/G-20 oraz jego skoordynowane na szczeblu globalnym wdrożenie. Dla promowania cyfryzacji gospodarki europejskiej ważne jest, aby jednostronne przepisy w Europie nie uniemożliwiały dalszego dostosowywania nowych modeli biznesowych.

2. Wprowadzenie

2.1. Pandemia COVID-19 stanowiła dla gospodarki europejskiej zarówno szok podażowy, zakłócając łańcuchy dostaw, jak i szok popytowy spowodowany niższym popytem konsumpcyjnym. W rezultacie w czasie pandemii inwestycje europejskich przedsiębiorstw znacznie się zmniejszyły, podczas gdy ogólna kwota depozytów bankowych wzrosła.

2.2. Ożywienie gospodarcze nabiera jednak tempa i jest już dość intensywne. Aby przekształcić gospodarkę europejską zgodnie z celami określonymi przez Komisję z myślą o stworzeniu bardziej zrównoważonej, bardziej ekologicznej i cyfrowej gospodarki, inwestycje muszą wspierać cele środowiskowe, podczas gdy cyfryzacja przyczynia się do wzrostu wydajności z uwzględnieniem transformacji rynku pracy. Do osiągnięcia celów środowiskowych, gospodarczych i społecznych potrzebne są inicjatywy prywatne i publiczne.

2.3. Długoterminowy budżet UE, w tym plan odbudowy i narzędzia Next Generation EU, będzie stanowił największy jak dotąd publiczny pakiet stymulacyjny w Europie.

2.4. Reakcja sektora prywatnego będzie miała kluczowe znaczenie dla realizacji i faktycznego urzeczywistnienia bardziej ekologicznej i cyfrowej gospodarki. Polityka publiczna musi zatem zapewniać odpowiednie zachęty. Polityka gospodarcza, w szczególności polityka podatkowa i strategie mające wpływ na ład korporacyjny, musi przewidywać sprawny proces decyzyjny i efektywną alokację zasobów.

2.4.1. Jeśli chodzi o środki przydzielane państwom członkowskim w odpowiedzi na pandemię COVID-19, trzeba ustanowić kluczowe wskaźniki, aby zrozumieć, w jaki sposób są one wydawane w każdym państwie członkowskim⁽¹⁾.

2.5. Międzynarodowy krajobraz podatkowy przechodzi największe zmiany od setek lat. Dochód podlegający opodatkowaniu niektórych z największych przedsiębiorstw zostanie przeniesiony z kraju siedziby do kraju, w którym odbywa się sprzedaż i świadczone są usługi oraz do którego dostarczane są towary. Ponadto poprzez otwarte ramy OECD około 136 państw uzgodniło efektywną minimalną stawkę podatku od osób prawnych w wysokości 15%. Inną ważną zmianą jest to, że podatek VAT w Europie ma być pobierany zgodnie z podejściem opartym na miejscu przeznaczenia.

3. Znaczenie odpowiednich zachęt

3.1. Aby osiągnąć cele środowiskowe, przedsiębiorstwa, gospodarstwa domowe i inwestorzy muszą otrzymywać odpowiednie zachęty w postaci cen odzwierciedlających niedobór i efekty zewnętrzne. Polityka gospodarcza określająca cele gospodarcze lub społeczne powinna znaleźć odzwierciedlenie w cenach, z którymi konfrontowani są się inwestorzy prywatni i publiczni na rynku.

(¹) Aby środki finansowe były skuteczne, muszą być pozyskiwane w sposób racjonalny pod względem kosztów i dobrze wydawane w państwach członkowskich, przyczyniając się tym samym do inwestycji, które w przeciwnym razie nie zostałyby zrealizowane bez tej pomocy.

3.2. Systemy opodatkowania osób prawnych traktują jednak finansowanie dłużne w sposób bardziej korzystny niż finansowanie kapitałowe, ponieważ płatności z tytułu odsetek podlegają odliczeniu od podatku, a koszt finansowania kapitałowego już nie. Prowadzi to do zwiększenia efektu dźwigni (poziomów zadłużenia), a tym samym do osłabienia przedsiębiorstw w czasach zawirowań gospodarczych.

3.3. Aby zbudować zrównoważoną ekologiczną i cyfrową gospodarkę, należy wyeliminować zakłócenia w finansowaniu dłużnym i kapitałowym. Dywidendy, które podlegają podwójnemu opodatkowaniu (najpierw na poziomie przedsiębiorstw, a następnie na poziomie udziałowców), są ważne nie tylko jako dochód dla emerytów i instytucji badawczych, ale też właśnie jako źródło finansowania inwestycji od podstaw.

3.4. Inwestycje w nowe, bardziej ekologiczne projekty inwestycyjne wiążą się z wysokim poziomem ryzyka. Finansowanie kapitałowe jest zatem preferowanym źródłem ich finansowania. Kluczowym elementem zwiększania udziału sektora prywatnego w inwestycjach ekologicznych i cyfrowych jest usunięcie przeszkód dla źródeł nowego kapitału inwestycyjnego.

3.5. Dobrze funkcjonujący rynek kapitałowy ma zasadnicze znaczenie dla nowych przedsiębiorstw i inwestorów poszukujących bardziej ekologicznych i cyfrowych możliwości inwestycyjnych. Dostępność kapitału jest kluczowa dla uzyskania pomyslnych wyników. Dywidendy pomagają zwiększyć płynność na rynku.

3.6. Zrównoważony rozwój jest już opartym na rynku czynnikiem konkurencyjnym, kluczowym dla zdolności przedsiębiorstw do przyciągania klientów, pracowników i inwestorów. Uwzględnienie zrównoważonego rozwoju przynosi korzyści z punktu widzenia przetrwania przedsiębiorstwa w długiej perspektywie. Narzędzia regulacyjne muszą być skonstruowane w taki sposób, aby wspierały realizację tych celów, zgodnie z podstawowymi zasadami funkcjonowania przedsiębiorstw.

3.7. Chociaż nie powinno się ingerować w politykę w zakresie dywidend ani wywierać nadmiernego wpływu na skład zarządu lub egzekwowanie odpowiedzialności dyrektorów i dyrektorów wobec firmy, potrzebne są odpowiednie zachęty dla bardziej ekologicznej gospodarki. Zarządzanie przedsiębiorstwem musi uwzględniać społeczną odpowiedzialność przedsiębiorstw, odpowiednie dyrektywy europejskie i wytyczne OECD dla przedsiębiorstw wielonarodowych.

3.8. Globalne ocieplenie niepokoi nas wszystkich, a przedsiębiorstwa powinny płacić odpowiednią cenę rynkową za emisję i ograniczać emisję CO₂ w atmosferze. Oznacza to nie tylko podatki od emisji CO₂, lecz także dotacje dla działalności prowadzącej do zmniejszenia stężenia CO₂ w atmosferze.

3.9. Kolejnym ważnym obszarem dla osiągnięcia celów bardziej ekologicznej i cyfrowej gospodarki jest opodatkowanie coraz bardziej zdigitalizowanych przedsiębiorstw. Potrzebne jest globalne, oparte na konsensusie rozwiązanie i oczekuje się, że przed końcem roku sfinalizowana zostanie kompleksowa umowa. Podatki od usług cyfrowych nie powinny szkodzić innowacjom ani zniechęcać do inwestowania w technologie cyfrowe.

4. Uprzywilejowanie finansowania dłużnego w stosunku do kapitałowego w opodatkowaniu osób prawnych

4.1. Uprzywilejowanie finansowania dłużnego w stosunku do kapitałowego w systemach opodatkowania osób prawnych wpływa na koszty społeczno-gospodarcze, a także na dźwignię finansową przedsiębiorstw i ład korporacyjny. Nadmierne uzależnienie od finansowania dłużnego może utrudnić osiągnięcie celów Komisji Europejskiej – ponieważ przedsiębiorstwa stają się słabsze pod względem finansowym – oraz negatywnie wpłynie na możliwość podejmowania nowych i ryzykownych ekologicznych projektów inwestycyjnych. Ograniczy to zdolność do wypłacania dywidend, tak aby inwestorzy mogli zdecydować, czy zainwestować w nowe projekty.

4.2. Zgodnie z obowiązującymi przepisami podatkowymi odsetki płacone od kredytów i pożyczek podlegają odliczeniu od podstawy opodatkowania, natomiast nie ma to miejsca w przypadku płatności opartych na kapitale. Płatności kapitałowe składają się z dwóch elementów: wypłaty dywidend i zysków kapitałowych. Te przepisy krajowe sprawiają, że finansowanie za pośrednictwem instrumentów dłużnych jest wyraźnie korzystniejsze niż finansowanie za pomocą kapitału własnego.

4.3. Specjalna ulga mająca zapewnić przedsiębiorstwom traktowanie pod względem podatkowym inwestycji finansowanych z kapitału własnego zbliżone do tego, z którego korzystają w przypadku inwestycji finansowanych z instrumentów dłużnych, mogłaby zmniejszyć podatność przedsiębiorstw na zagrożenia i być użytecznym środkiem promowania zrównoważonych, bardziej ekologicznych i cyfrowych inwestycji.

4.4. Warto zauważyć, że jeżeli ustawowe stawki podatku od osób prawnych wzrosną, korzystniejsze z ekonomicznego punktu widzenia będzie inwestowanie z wykorzystaniem pożyczek, a to jeszcze bardziej niż do tej pory będzie skłaniać przedsiębiorstwa do sięgania po finansowanie dłużne. Wyższa stopa inflacji i wyższe stopy procentowe miałyby podobny skutek: dodatkowo skłaniałyby do inwestowania z wykorzystaniem kredytów.

4.5. Komitet wzywa państwa członkowskie, by w swoich systemach podatkowych wyważyły finansowanie dłużne i kapitałowe. Zachęciłyby to do dywersyfikacji źródeł finansowania i zwiększyły odporność gospodarki europejskiej.

4.6. W proponowanej zmienionej dyrektywie w sprawie wspólnej skonsolidowanej podstawy opodatkowania osób prawnych z 2016 r. wprowadzono ulgę z tytułu wzrostu i inwestycji (AGI) z myślą o zmniejszeniu uprzywilejowania finansowania dłużnego w stosunku do kapitałowego i promowaniu inwestycji w badania i rozwój. AGI zostanie zapewniona poprzez umożliwienie pod pewnymi warunkami odliczenia podwyższenia kapitału własnego od podstawy opodatkowania⁽²⁾.

4.7. Komisja Europejska ogłosiła, że w pierwszym kwartale 2022 r. przedstawiony zostanie projekt dyrektywy dotyczącej uprzywilejowania finansowania dłużnego w stosunku do kapitałowego⁽³⁾. EKES z niecierpliwością czeka na szczegółowy wniosek i możliwość przedstawienia uwag na jego temat.

5. Ład korporacyjny w prawie spółek

5.1. Obok podatków przepisy mogą wzmacniać lub zmniejszać efekt zachęt stworzonych za pomocą innych środków. Bezpośrednie regulacje dotyczące własności oraz możliwości wykorzystywania funduszy w sposób, jaki uznają za właściwy inwestorzy oraz zarządy spółek, mogą utrudniać realizację pożądaných celów.

5.2. Sprawnie funkcjonująca gospodarka musi dysponować odpowiednimi zasadami i przepisami mającymi wpływ na działalność przedsiębiorstw i rynków. Udziałowcy powinni pociągać kierownictwo firmy do odpowiedzialności, jeżeli środki są wykorzystywane do osobistych korzyści, a nie do zwiększenia wartości tego przedsiębiorstwa⁽⁴⁾. Szereg ustaw reguluje dopuszczalne postępowanie przedsiębiorstw w zakresie zwalczania oszustw podatkowych, unikania opodatkowania i prania pieniędzy⁽⁵⁾, a także szeroko zakrojone porozumienia w sprawie kodeksów rynkowych dotyczących norm zachowań przedsiębiorstw w państwach członkowskich. Jak zapowiedziano w Europejskim Zielonym Ładzie i w komunikacie Komisji w sprawie planu odbudowy gospodarczej (COVID-19), ważne jest, aby zrównoważony rozwój został włączony do ram ładu korporacyjnego. Komisja przeprowadziła konsultacje publiczne w celu zebrania opinii zainteresowanych stron na temat ewentualnej inicjatywy na rzecz zrównoważonego ładu korporacyjnego⁽⁶⁾.

5.3. EKES podziela wizję przyszłej bardziej ekologicznej, cyfrowej gospodarki europejskiej, która charakteryzuje się sprawiedliwością, wzrostem gospodarczym i skutecznym opodatkowaniem, tworząc w ten sposób środowisko sprzyjające inwestycjom i wzrostowi generującemu miejsca pracy. Dla przekierowania przepływów inwestycyjnych niezwykle ważne jest, aby kapitał był dostępny dla nowej ekologicznej gospodarki. Dostępność funduszy na inwestycje oraz pewność zasad i utrzymanie praworządności to ważne czynniki udanej transformacji gospodarki europejskiej.

5.4. EKES podziela pogląd Komisji, że przedsiębiorstwa powinny przyczyniać się do osiągnięcia bardziej ekologicznej, zrównoważonej i cyfrowej gospodarki, skupiając się na długoterminowych celach i sprawiedliwym podziale między kraje i obywateli.

5.5. EKES jest głęboko przekonany, że ostateczna kontrola nad działalnością i rozliczalnością przedsiębiorstw powinna leżeć w gestii udziałowców. Właścielki i właściciele przedsiębiorstwa muszą być pociągani do odpowiedzialności. Obecny system kodeksów ładu korporacyjnego i prawa spółek w państwach członkowskich opiera się faktycznie na udziałowcach, którzy są właścicielami spółki i którzy ostatecznie sprawują kontrolę nad strategiami i priorytetami przedsiębiorstwa poprzez powoływanie zarządu spółki. Taka rozliczalność oznacza, że udziałowcy ponoszą odpowiedzialność za finanse i postępowanie przedsiębiorstwa i powinni tracić kapitał, jeżeli spółka ponosi straty. Takiej podstawowej ugruntowanej zasady nie należy zmieniać ani podważać.

⁽²⁾ Kwota równa określonego dochodowi z tytułu podwyższeń podstawy kapitałowej do celów AGI podlega odliczeniu od podstawy opodatkowania. Określony dochód jest równy stopie dochodu z dziesięcioletniej referencyjnej obligacji skarbowej strefy euro w grudniu roku poprzedzającego dany rok podatkowy, podwyższonej o premię z tytułu ryzyka w wysokości 2 punktów procentowych. Zob. dyrektywa Rady w sprawie wspólnej podstawy opodatkowania osób prawnych, COM(2016) 685 final, 2016/0337 (CNS) (2016).

⁽³⁾ Ulga mająca na celu ograniczenie zjawiska uprzywilejowanego finansowania dłużnego (DEBRA), komunikat w sprawie opodatkowania działalności gospodarczej w XXI wieku, COM(2021) 251.

⁽⁴⁾ Należy zakazać wykorzystywania funduszy przedsiębiorstw do luksusowych wydatków kadry kierowniczej, które nie są związane z celami biznesowymi.

⁽⁵⁾ Zob. opinia EKES-u w sprawie zwalczania oszustw podatkowych, unikania opodatkowania, prania pieniędzy i rajów podatkowych (Dz.U. C 429 z 11.12.2020, s. 6).

⁽⁶⁾ Konsultacje w sprawie zrównoważonego ładu korporacyjnego, okres od 26 października 2020 r. do 8 lutego 2021 r.

5.6. Cele długoterminowe i pozytywne społeczne efekty zewnętrzne powinny oczywiście być odpowiednio uwzględniane przez przedsiębiorstwa zarówno w ich codziennej działalności, jak i przy podejmowaniu decyzji inwestycyjnych. Coraz bardziej wymagają tego normy rynkowe, przepisy sektorowe regulujące produkcję oraz inwestorki i inwestorzy na całym świecie, którzy często oczekują stosowania norm z zakresu ochrony środowiska, polityki społecznej i zarządzania w korporacjach⁽⁷⁾.

5.7. Pod wpływem dyrektyw i rozporządzeń europejskich krajowe prawo spółek stało się integralną częścią systemu sądownictwa w każdym państwie członkowskim. Rozdziela ono prawa i odpowiedzialność na odpowiednich szczeblach w ramach struktury prawnej. Przepisy muszą być dostosowane do poszczególnych krajów również w odniesieniu do składu zarządów. Zarządzanie i zalecenia UE powinny zapewniać uczciwą konkurencję i uczciwe wartości w odniesieniu do postępowania spółki.

5.8. Aby fundusze prywatne mogły łatwiej pełnić pożądaną funkcję w realizacji priorytetów Komisji, niezwykle ważne jest, aby kapitał nie był blokowany w przedsiębiorstwach, a fundusze te mogły być bez trudu inwestowane w kluczowych sektorach Unii.

5.9. Dobrze funkcjonujący rynek kapitałowy w UE ma zasadnicze znaczenie zwłaszcza dla nowych inwestycji. EKES wzywa zatem do podjęcia dalszych kroków w celu dokończenia budowy unii rynków kapitałowych⁽⁸⁾.

5.10. Płynność rynku kapitałowego jest ważna dla realizacji inwestycji. Wpłaty dywidend, nawet jeśli są postrzegane jako zbyt krótkoterminowe, dokładają się do puli środków dostępnych na nowe inwestycje w sektorze ekologicznym i cyfrowym⁽⁹⁾. Mają one zatem kluczowe znaczenie dla dobrze funkcjonującego rynku kapitałowego, gdy są inwestowane w nowe przedsięwzięcia lub w przedsiębiorstwo wypłacające dywidendę. Jeżeli dywidendy są wypłacane inwestorom, to mogą oni zawsze zdecydować się na ponowne zainwestowanie w istniejące przedsiębiorstwo lub w inną firmę. Jednak w przypadku zatrzymania zysków jedynym sposobem inwestowania w nowe przedsięwzięcia jest upłynnienie akcji. Może to być korzystne dla istniejących przedsiębiorstw i inwestorów, jeśli utrzymany kapitał zyskuje na wartości, ale nie udostępnia nowych funduszy na nowe przedsięwzięcia lub inwestycje od podstaw.

5.11. Wpłaty dywidend dają inwestorom możliwość ciągłego udoskonalania ich strategii inwestycyjnej, przyczyniając się do realizacji ekologicznych, zrównoważonych, etycznych i cyfrowych projektów. Było to już widoczne w wielu przypadkach na rynkach kapitałowych i w sektorze private equity (np. inwestycje w produkcję akumulatorów do samochodów elektrycznych lub produkcję stali bezwęglowej).

5.12. Należy w pełni zezwolić nowym firmom na rozwój i pozyskiwanie finansowania z dywidend wypłacanych udziałowcom w istniejących spółkach, umożliwiając w ten sposób nową dystrybucję kapitału zgodnie z priorytetami Komisji. Można rozważyć zachęty podatkowe dla nowych, ekologicznych inwestycji.

5.13. EKES uważa, że rynki kapitałowe i fundusze prywatne mogą odegrać kluczową rolę w zachęcaniu przedsiębiorstw do przejścia na zrównoważoną, bardziej ekologiczną i cyfrową gospodarkę. Wszelkie działania polityczne ustawodawców europejskich dotyczące prawa spółek i ładu korporacyjnego powinny wzmacniać je w tym zadaniu.

6. Zachęty do zmniejszenia emisji CO₂

6.1. Żeby wspierać transformację gospodarki europejskiej i osiągnięcie celów klimatycznych, trzeba sięgnąć po mechanizmy podatkowe⁽¹⁰⁾. Ważne jest, aby przedsiębiorstwa i gospodarstwa domowe miały te same zachęty, tak aby możliwe było ograniczenie emisji CO₂ w atmosferze przy jak najniższych kosztach.

6.2. EKES zachęca Komisję Europejską do podjęcia konkretnych inicjatyw służących ustanowieniu podobnych podatków od emisji dwutlenku węgla w państwach członkowskich w celu zharmonizowania wysiłków na rzecz skutecznej redukcji poziomu emisji CO₂. Idealnym rezultatem byłoby stworzenie jednakowych warunków na całym jednolitym rynku UE w odniesieniu do podlegających opodatkowaniu emisji/redukcji, a także konkretnych metod i stawek opodatkowania mających na celu wywarcie takiego samego wpływu na poziom emisji CO₂ do atmosfery.

⁽⁷⁾ Kryteria ESG odnoszą się do czynników środowiskowych, społecznych i związanych z zarządzaniem, które są brane pod uwagę przy inwestowaniu w przedsiębiorstwo. Chociaż istnieją już od kilkudziesięciu lat, to dopiero w ostatnich latach stały się punktem odniesienia dla społecznie odpowiedzialnych inwestycji.

⁽⁸⁾ Zob. opinia EKES-u „Unia rynków kapitałowych dla obywateli i przedsiębiorstw – nowy plan działania” (Dz.U. C 155 z 30.4.2021, s. 20).

⁽⁹⁾ Wiele badaczek i badaczy kwestionuje krótkoterminowość polityki w zakresie dywidend, zob. np. Corporate Governance and Short-Termism: An in-depth Analysis of Swedish data, (2021), Martin Carlsson-Wall et al., Stockholm School of Economics. Wyniki empiryczne, oparte na latach 2000–2019 w odniesieniu do 786 firm i 7 389 lat gospodarczych, nie wykazują żadnych konkretnych oznak krótkoterminowego podejścia.

⁽¹⁰⁾ Zob. opinia EKES-u „Mechanizmy podatkowe na rzecz zmniejszenia emisji CO₂” (Dz.U. C 364 z 28.10.2020, s. 21).

6.3. Państwa członkowskie powinny w szczególności przyjąć kompleksową i symetryczną politykę podatkową w dziedzinie środowiska w zakresie wpływu CO₂ na globalne ocieplenie. Trzeba wprowadzić podatki o stawkach zarówno dodatnich, jak i ujemnych. Dochody z podatków od emisji CO₂ powinny być wykorzystywane do finansowania zachęt do stosowania technik redukcji emisji CO₂ na szczeblu lokalnym, regionalnym i krajowym.

6.4. Podczas gdy sprzedaż produktów leśnych jest opodatkowana jako dochód właściciela, należy uznać, że sadzenie drzew i wzrost lasów zmniejsza emisję CO₂ do atmosfery i dlatego, w symetrycznym podejściu podatkowym do globalnego ocieplenia, należy do tego zachęcać poprzez stosowanie ujemnego podatku od emisji CO₂. Byłby to ważny środek służący osiągnięciu celów klimatycznych.

6.5. Należy dążyć do stworzenia jednakowych warunków na całym świecie w odniesieniu do podlegających opodatkowaniu emisji/redukcji, a także konkretnych metod i stawek opodatkowania mających na celu wywarcie takiego samego wpływu na poziom emisji CO₂ do atmosfery.

7. Unikanie czynników zniechęcających do cyfryzacji

7.1. Wykorzystanie danych i nowych modeli biznesowych spowodowało konieczność dokonania przeglądu międzynarodowych zasad podatkowych dotyczących sposobu rozdziału dochodów podatkowych między poszczególne kraje. Ważne jest wypracowanie i wdrożenie globalnego konsensusu⁽¹¹⁾.

7.2. Pakiet podatkowy zawiera propozycję minimalnej efektywnej stawki podatku od osób prawnych na poziomie 15 %. Porozumienie OECD/G20 ma na celu ograniczenie konkurencji podatkowej, w szczególności ze strony państw, w których stawki podatkowe nie przekraczają wartości progowej, i stanowi, że „konwencja wielostronna (MLC) będzie wymagała od wszystkich stron zniesienia wszystkich podatków od usług cyfrowych i innych podobnych środków w odniesieniu do wszystkich przedsiębiorstw oraz zobowiązania się do niewprowadzania takich środków w przyszłości. Szczegółowa definicja tego, czym są te środki, zostanie sfinalizowana w ramach przyjęcia konwencji wielostronnej i jej uzasadnienia”⁽¹²⁾.

7.3. EKES uważa, że dla osiągnięcia bardziej przyjaznej środowisku i zdigitalizowanej gospodarki europejskiej ważne jest wprowadzenie odpowiednich przepisów, które będą wspierać jej cyfryzację.

Bruksela, dnia 8 grudnia 2021 r.

Christa SCHWENG
Przewodnicząca
Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego

⁽¹¹⁾ Zob. opinia EKES-u w sprawie opodatkowania działalności gospodarczej w XXI wieku (ECO/558).

⁽¹²⁾ Oświadczenie OECD/G-20 w sprawie projektu dotyczącego erozji podstawy opodatkowania i przenoszenia zysków dotyczące rozwiązania dwufilarowego w celu sprostania wyzwaniom podatkowym związanym z cyfryzacją gospodarki z dnia 8 października 2021 r., s. 7.